

2006–2010 byl počítán metodou víceúrovňové lineární regrese a vedle předchozího výsledku zohledňoval tyto kontextové charakteristiky:

- pohlaví,
- speciální vzdělávací potřeby,
- etnický původ,
- nárok na bezplatné školní obědy (zástupná proměnná pro socioekonomický status),
- mateřský jazyk,
- meziškolní mobilitu,
- věk,
- svěřeni žáka do péče státu,
- index příjmové deprivace místa bydliště (IDACI).

Model byl po pěti letech opuštěn zřejmě proto, že se vláda obávala explicitně tematizovat souvislosti mezi výsledky žáků a jejich sociálním a etnickým původem (Reynolds et al., 2014), ačkoli oficiálně uváděnými důvody byla nízká srozumitelnost výpočtu a implicitní snižování nároků na znevýhodněné žáky (Leckie & Goldstein, 2017). V současné době je model kontextově vázané přidané hodnoty používán například ve Francii.

6.3 Zohledňování kontextu při zveřejňování výsledků škol ve vybraných zemích

V této části uvádíme konkrétní příklady statistických modelů používaných pro korekci výsledků žáků v rámci oficiálního hodnocení škol ve vybraných zemích. Ze zemí, které byly představeny v předcházejících kapitolách, jsou do tohoto přehledu zařazeny Anglie a Švédsko. Belgie nemohla být zařazena, protože vláda Valonsko-bruselské federace se výslovně staví proti jakýmkoli žebříčkům škol a výsledky testování nezveřejňuje. Místo Belgie podáváme informace o kulturně blízké Francii, která je současně ukázkou země využívající model kontextově vázané přidané hodnoty. Skupinu zemí dále doplňuje Austrálie jako příklad země s přehlednou a uživatelsky přívětivou prezentací výstupů a Norsko, které začalo korigovat výsledky škol brzy po zavedení testování, ale stále se potýká s tím, že ředitelé škol ani učitelé neumí poskytované informace využívat jako zpětnou vazbu ke své práci.

V této části bychom chtěli ukázat, jaká data o žácích země v reálných podmínkách sbírají, jak je zařazují do výpočetních modelů a s jakými výsledky žáků pracují. Ve většině sledovaných zemí jsou výsledky žáků měřeny prostřednictvím plošných standardizovaných testů z mateřského jazyka a matematiky nebo jednotných závěrečných zkoušek, není to však podmínkou. Například ve Švédsku jsou výsledky žáků reprezentovány součtem známek ze všech školních předmětů. Ve Francii se úspěšnost středních škol měří nejen úspěšností žáků u maturitní zkoušky, ale i podílem žáků, kteří k maturitě vůbec došli.

Přehled zemí zdaleka není vyčerpávající a slouží především k ilustraci možných přístupů k objektivnějšímu hodnocení škol. Do přehledu nejsou zařazeny Spojené státy, v nichž jsou modely přidané hodnoty využívány primárně k hodnocení efektivity učitelů, nikoli škol. Využívání modelů přidané hodnoty k posuzování efektivity učitelů je odborníky považováno za nejkontroverznější oblast aplikace této metody (Braun, Chudowski, & Koenig, 2010; Koedel, Mihaly, & Rockoff, 2015).

